

มาตรการภาษีกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

กฤตกร จินดาวัฒน์

วิทยากรปฏิบัติการ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

เนื่องจากภาวะความไม่สงบในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ภาคธุรกิจเอกชนไม่มีความมั่นใจในการลงทุนและประกอบธุรกิจในพื้นที่ ภาคประชาชนได้รับความเดือดร้อนในด้านของการว่างงาน และรายได้ที่ไม่พอเพียงต่อการดำรงชีพ แม้ว่าภาครัฐ จะมีโครงการต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ เช่น การสนับสนุนการจ้างงานเร่งด่วน การสนับสนุนกลุ่มอาชีพ เป็นต้น ซึ่งโครงการเหล่านั้นไม่มีความต่อเนื่องและไม่ยั่งยืนพอที่จะผลักดันเศรษฐกิจของพื้นที่ให้เข้มแข็งได้ นอกจากนี้ รัฐบาลจึงเห็นว่า การส่งเสริมเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะส่งผลดีต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ รวมทั้งความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในพื้นที่ด้วย

ปัจจุบันรัฐบาลได้เร่งดำเนินการโครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งโครงการนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นโครงการที่เกิดขึ้นมาแล้วเมื่อประมาณ 23 ปีที่แล้ว (ปี พ.ศ.2536) จากความเห็นชอบร่วมกันของผู้นำ 3 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย โดยธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank - ADB) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการศึกษาความเป็นไปได้ ในการกำหนดกรอบความร่วมมือ ขอบเขตดำเนินงาน และสาขาความร่วมมือ สำหรับหลักความร่วมมือ เป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพตามความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในอนุภูมิภาคของการจัดสรรทรัพยากรและปัจจัยการผลิต โดยภาคเอกชน มีบทบาทในการเสนอต่อภาครัฐเพื่อการอำนวยความสะดวก ทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่อกระตุ้นความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค การให้ภาคเอกชนของทั้ง 3 ประเทศ ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจ เป็นผู้นำทางการค้าและการลงทุน จะนำไปสู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและส่งเสริมให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจ ในระดับภูมิภาค โดยรัฐบาลของทั้ง 3 ประเทศ ได้ตกลงร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดเป้าหมายหลักของโครงการไว้ 3 เป้าหมาย ได้แก่ (1) เพิ่มปริมาณการค้าและการลงทุน ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (2) เพิ่มปริมาณการส่งออก จากพื้นที่เขตเศรษฐกิจสามฝ่ายไปยังตลาดทั่วโลก และ (3) ปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชากรในพื้นที่เขตเศรษฐกิจสามฝ่าย และประชาชนโดยส่วนรวมของทั้ง 3 ประเทศ ให้ได้ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้จัดทำยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (DIP Strategies) ก็คือ กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Economic Development in Three Southern Provinces) โดยมีแนวคิดที่จะเชื่อมโยงระหว่างความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรม กับปัญหาการว่างงานในพื้นที่ เนื่องจากการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่มีการชะลอตัวถึงหยุดนิ่ง โดยภาครัฐจะเป็นหน่วยงานหลักในการเตรียมความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุน

การผลิต เป็นผู้ลงทุนในการจัดตั้งสถานประกอบการในลักษณะโรงงานอุตสาหกรรม พร้อมเครื่องมืออุปกรณ์ในการผลิต ตลอดจนสนับสนุนค่าแรงในเบื้องต้นแก่ราษฎรที่ประสงค์จะเข้ามาเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ภาคเอกชนสนับสนุนด้านการตลาด ด้านต้นทุนการผลิตอื่น ๆ และการบริหารจัดการในโรงงาน และภาคประชาชนให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน สนับสนุนโครงการให้ดำเนินไปอย่างมั่นคงต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่

มาตรการภาษีกระตุ้นการลงทุนจังหวัดชายแดนใต้

ปัจจุบันกระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร จำนวน 3 ฉบับ (มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรรวม 3 ฉบับ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อส่งเสริมการลงทุนในทรัพย์สินของกิจการในท้องที่ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีสถานประกอบกิจการตั้งอยู่ในท้องที่ สามารถหักรายจ่ายการลงทุนหรือการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้น ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือการขายสินค้าหรือ การให้บริการในท้องที่ดังกล่าว แต่ไม่ใช่เป็นการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม ได้เป็นจำนวน 2 เท่า

2. ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) ในท้องที่ มีสาระสำคัญเป็นการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในท้องที่เป็นระยะเวลา 5 รอบระยะเวลาบัญชี

3. ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรผู้มีความสามารถสูงนอกท้องที่ไปทำงานในท้องที่และส่งเสริมการลงทุนร่วมกันระหว่างกิจการที่มีศักยภาพนอกท้องที่กับกิจการที่มีศักยภาพในท้องที่ มีสาระสำคัญ ดังนี้

3.1 กำหนดให้บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามที่ประกาศกำหนดมีสิทธิเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับเนื่องจากการจ้างแรงงานของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีสถานประกอบกิจการตั้งอยู่ในท้องที่ในอัตราร้อยละ 3 ของเงินได้โดยไม่ต้องนำไปรวมกับเงินได้พึงประเมินอื่น ๆ ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

3.2 กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งไม่มีสถานประกอบกิจการตั้งอยู่ในท้องที่ สามารถหักรายจ่ายเงินลงทุนในหุ้นของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่นในท้องที่เป็นจำนวน 2 เท่า

ในลักษณะการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเป็นจำนวน 2 เท่าของรายจ่ายจริง หากเป็นการลงทุนในหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วน ซึ่งเป็นการเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น หรือเป็นการลงทุนเพื่อจัดตั้งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในท้องที่

ตามมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ข้างต้น มีขึ้นเพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิตสินค้า การให้บริการ การเพิ่มรายได้ และการจ้างงาน ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมาตรการภาษีดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 มาตรการย่อย ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการลงทุนในทรัพย์สินของกิจการในท้องที่ กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดยะลาสามารถหักรายจ่ายการลงทุนหรือการต่อเติมเปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือการขายสินค้าหรือการให้บริการในจังหวัดดังกล่าว แต่ไม่ใช่เป็นการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิมได้เป็นจำนวน 2 เท่า ทั้งนี้ ต้องจ่ายไปตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด โดยทรัพย์สินดังกล่าว ได้แก่

- (1) เครื่องจักร ส่วนประกอบ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องตกแต่ง และเฟอร์นิเจอร์
- (2) โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- (3) ยานพาหนะ แต่ไม่รวมถึงรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน

ที่มีใช้ได้มาเพื่อนำออกให้เช่า

- (4) อาคารถาวร แต่ไม่รวมถึงที่ดินและอาคารถาวรที่ใช้เพื่อการอยู่อาศัย

2. การส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) ในท้องที่ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดยะลา เป็นระยะเวลา 5 รอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้ง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่

- (1) อุตสาหกรรมอาหารและการเกษตร
- (2) อุตสาหกรรมเพื่อประหยัดพลังงาน ผลิตพลังงานทดแทน และพลังงานสะอาด
- (3) อุตสาหกรรมฐานเทคโนโลยีชีวภาพ
- (4) อุตสาหกรรมการแพทย์และสาธารณสุข
- (5) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- (6) อุตสาหกรรมวัสดุก้าวหน้า
- (7) อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องประดับ

(8) อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

(9) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และบริการสารสนเทศ

(10) อุตสาหกรรมฐานการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม หรืออุตสาหกรรมใหม่

3. การส่งเสริมให้บุคลากรผู้มีความสามารถสูงนอกห้องที่ไปทำงานในห้องที่ กำหนดให้ แรงงานที่มีฝีมือหรือเชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดมีสิทธิเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงิน ได้พึงประเมินที่ได้รับเนื่องจากการจ้างแรงงานในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดยะลา ในอัตรา ร้อยละ 3 ของเงินได้ ทั้งนี้ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

4. การส่งเสริมการลงทุนร่วมกันระหว่างกิจการที่มีศักยภาพนอกห้องที่กับกิจการที่มีศักยภาพ ในห้องที่ กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งไม่มีสถานประกอบกิจการในจังหวัดนราธิวาส จังหวัด ปัตตานี และจังหวัดยะลาสามารถหักรายจ่ายเงินลงทุนในหุ้นของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่นในจังหวัด นราธิวาส จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดยะลาเป็นจำนวน 2 เท่า

(1) เงินลงทุนในการเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่นในจังหวัด นราธิวาส จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดยะลา

(2) เงินลงทุนในการจัดตั้งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดยะลา

ทั้งนี้ ต้องลงทุนไปตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

บทสรุปและข้อเสนอของผู้ศึกษา

มาตรการของรัฐบาลที่ออกมาส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ 3 จังหวัดชายแดนใต้ มีหลายมาตรการทั้ง ในรูปแบบการจัดทำโครงการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่โดยรอบจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ โครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ทำความร่วมมือกับประเทศอินโดนีเซียและ ประเทศมาเลเซีย รวมทั้งการวางกลยุทธ์ทางด้านอุตสาหกรรมที่กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมส่งเสริม อุตสาหกรรมที่ได้วางกลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Economic Development in Three Southern Provinces) เน้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และมาตรการ ล่าสุดที่รัฐบาลออกมาสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 จังหวัดชายแดนใต้ คือ มาตรการด้านภาษีที่ กระทรวงการคลังเสนอขึ้นมา โดยเน้นที่การส่งเสริมการลงทุนในทรัพย์สินของกิจการในห้องที่ การส่งเสริม ผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) ในห้องที่ การส่งเสริมให้บุคลากรผู้มีความสามารถสูงนอกห้องที่

ไปทำงานในท้องที่ การส่งเสริมการลงทุนร่วมกันระหว่างกิจการที่มีศักยภาพนอกท้องที่กับกิจการที่มีศักยภาพในท้องที่ ดังนั้น การที่รัฐพยายามออกมาตรการมากระตุ้นเศรษฐกิจ การลงทุน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนได้อย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้เศรษฐกิจในพื้นที่ดังกล่าวดีขึ้น ทั้งด้านการผลิตการให้บริการ การเพิ่มรายได้ และการจ้างงาน ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และรัฐบาลควรมีมาตรการรักษาความสงบในพื้นที่อย่างเข้มงวดควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการเกิดความเชื่อมั่น และกล้าเข้ามาลงทุนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Economic Development in Three Southern Provinces). สืบค้น 10 ตุลาคม 2559
จาก <http://strategy.dip.go.th/tabid/74/Default.aspx>
- แก้หนี้ด้วยหนี้กับดักร้ายเศรษฐกิจไทย. (12 มิถุนายน 2559). โพสต์ทูเดย์ออนไลน์. สืบค้น 12 กันยายน 2559
จาก <http://www.posttoday.com/analysis/report/436965>
- รัฐบาลไทย. (27 กันยายน 2559). ข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี. สืบค้น 10 ตุลาคม 2559
จาก <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-summary-cabinet-meeting/item/107527-สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี-27-กันยายน-2559>
- รัฐบาลไทย. (28 กันยายน 2559). ข่าวกระทรวงการคลัง. สืบค้น 10 ตุลาคม 2559
จาก <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-ministry/2012-08-15-09-16-10/item/107554-กระทรวงการคลังออกมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้>
- South Deep Outlook. (30 กรกฎาคม 2559). ประชากรรัฐสุมาตราเหลี่ยมเศรษฐกิจที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน. สืบค้น 10 กรกฎาคม 2559 จาก http://www.southdeepoutlook.com/ShowAllDetails/detail_south_editorial/38